

Afrikaantjes voor een gezonde bodem

Op proefvelden in Vredepeel wordt onderzocht welke bodembehandelingen werken, en welke niet.

Afrikaantjes en biologische grondontsmetting zorgen voor een gezonde bodem. Dat hebben veldproeven op proefbedrijf Vredepeel bij Venray aangetoond.

Op een lappendeken van proefveldjes zijn tien verschillende behandelingen van de bodem onderzocht. Er werden Afrikaantjes gezaaid tegen aaltjes, veldjes werden onder meer behandeld met groenbemesters, met compost en chitine – een stof uit de pantsers van garnalen –, ontsmet met hete lucht, en er werd chemische grondontsmetting getest. Gerard Korthals vergeleek de effecten van de verschillende behandelingen. “Erg goed scoort de combinatie van Afrikaantjes, compost en extra chitine”, zegt Korthals. Goed voor de bodem dus, die intensieve combinatie, maar waarschijnlijk niet best voor de portemonnee van de boer. Gelukkig zijn er ook eenvoudiger maatregelen die goed uit de test komen: Afrikaantjes en biologische grondontsmetting. Bij biologische grondontsmetting wordt organisch materiaal ondergeploegd waarna de grond wordt afgedekt. Daardoor verdwijnt zuurstof uit de grond, waardoor onder andere aaltjes doodgaan.

Korthals en zijn collega's onderzochten de effecten van de verschillende behandelingen door in 2006 na een teelt van graan de grond te behandelen, en er vervolgens in 2007 aardappelen op te telen en in 2008 lelie. In totaal gebruikten ze 160 proefveldjes van 6 bij 6 meter om de proeven te doen. In 2009 staat er weer graan op de velden.

“Vorig jaar waren er echt significante verschillen in de opbrengst van lelie. Lelie is gevoelig voor een aantal aaltjes. De opbrengst zegt daarmee iets over de bestrijding van aaltjes door verschillende methodes. En over het totaaleffect van de behandeling. Je wilt niet de aaltjes bestrijden en ondertussen iets anders in de bodem doen dat schadelijk is voor het gewas.”

Zelftest

De onderzoekers ontwikkelen nieuwe tests waarmee boeren zelf de bodemgezondheid van hun akkers kunnen gaan meten. Eén daarvan is een bodemmicrochip die PRI ontwikkelt op basis van nieuwe moleculaire technieken. Een andere is minder high tech, vertelt Korthals. “We werken ook aan bio-toetsen, gestandaardiseerde tests waarbij boeren in potten bijvoor-

beeld sla telen en kijken welke pathogenen er opduiken.”

Korthals is blij dat hij dit jaar extra financiering kreeg voor zijn onderzoek. “Afrikaantjes, grondontsmetting en chitine zijn geen heel nieuwe ideeën. Je zou misschien denken dat al lang onderzocht is wat werkt, en wat niet, maar dat is niet zo. Dit soort grootschalige praktijkproeven naar bodemgezondheid zie je weinig; ook internationaal niet. En vaak wordt het effect van één maatregel onderzocht. Een vergelijking van allerlei methoden en meerdere gewassen ken ik niet.”

Het mooie van dit onderzoek is volgens Korthals ook dat er onderzoekers van verschillende disciplines bij elkaar komen. “Er wordt veel gepraat over bodemgezondheid, maar wat het begrip precies inhoudt en hoe je het meet, daar is nog weinig duidelijkheid over. Door er aan de hand van concrete experimenten over te praten met allerlei specialisten komt daar meer duidelijkheid in.”

Cluster	Biologische landbouw
Informatie:	www.kennisonline.wur.nl
Contact:	Gerard.Korthals@wur.nl 0320 - 29 14 25